

VODNE USLUGE

- PREDSTAVKE POTROŠAČA -

Vladimir Šimić, potpredsjednik

Zagreb, listopad 2018.

1. ZAŠTO PLAĆAMO FIKSNI DIO CIJENE?

DOSTUPNOST USLUGE

FIKSNII DIO – FIKSNE TROŠKOVE

TROŠKOVI neovisni o potrošnji (očitanja, umjeravanja i servisiranja vodomjera, obrade očitanih podataka te izrade i dostave računa korisnicima vodnih usluga, održavanja priključka, [redovitog održavanja funkcionalne ispravnosti komunalnih vodnih građevina](#), ispitivanja i održavanja zdravstvene ispravnosti vode za piće. TOČKA)

AMORTIZACIJA – pokrivena varijabilnim

SUD EU – presuda 7. prosinca 2016. (Klafurić vs VIOZG):

„Direktivu 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike treba tumačiti na način da joj se ne protivi nacionalni propis poput onoga iz glavnog postupka, koji predviđa da cijena vodnih usluga isporučениh potrošaču uključuje ne samo varijabilni dio koji se izračunava prema količini vode koju je dotični korisnik stvarno potrošio nego i fiksni dio koji nije vezan uz tu količinu.“

2. FIKSNI DIO PO ZAJEDNIČKOM VODOMJERU ILI PO SVAKOM KUĆANSTVU U VIŠESTAMBENOJ ZGRADI (DVOSTRUKI OBRAČUN?)

Isporučitelj mora fiksne troškove naplatiti kroz fiksni dio CVU

Troškove

- ne individualizira po korisniku (jer je to preskupo)
- već radi skupni izračun

Fiksni dio CVU može naplatiti

- po korisniku u jednakom iznosu - neovisno o kategoriji korisnika (poslovni, kućanstva...)
- po priključku (vodomjeru) s podjelom na korisnike u posebnim dijelovima nekretnine
- po promjeru priključka za poslovne, po korisniku za kućanstva

(nije uređeno Uredbom)

PITANJE SVRSISHODNOSTI. NIJE PITANJE ZAKONITOSTI!

3. NAPLATA GUBITAKA NASTALIH NAKON VODOMJERA

Isporučitelj

- nije dužan sanirati interne vodove (nakon vodomjera)
- nije ih dužan primijetiti prije očitavanja i obračuna

Što se da učiniti?

- isporučitelj - očitavanja najmanje jednom mjesečno, a ne tromjesečno ili više
- stanari – vlastiti i učestali nadzor nad zajedničkim vodomjerom; predstavnik stanara
- inzistirati na zonskim vodomjerima i odgovarajućim software-ima tako da se puknuće ili defekt u internim vodovima čim prije ustanovi i upozori korisnike
- tražiti da dio gubitaka snosi isporučitelj a dio korisnici (Isp. – ima svoje gubitke; sada u prosjeku preko 50%)

4. ZAŠTO SE NAPLAĆUJE ODVODNJA OTPADNIH VODA A NE PRUŽA SE ADEKVATNO PROČIŠĆAVANJE

Korisnicima se naplaćuje samo pružena usluga, ne i ona koja nije pružena!

UPOV-i skupi i komplicirani projekti, imaju svoj ritam – pripreme, generiranja financija, javne nabave, provedbe, zastoja u provedbi, itd...

Argument – naplate cestarine za nedovršenu autocestu

5. RAZLIČITA CIJENA STALNI – POVREMENI POTROŠAČI

- PREDSTAVKA GRAĐANA
- POSTUPANJE VIJEĆA ZA VODNE USLUGE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI
- SUSPENDIRANE NEJEDNAKE TARIFE – PRO FUTURO
- ZAŠTO NIJE BILO RETROAKTIVNE PRIMJENE?
- ZAŠTO NIJE BILO NALOGA ZA POVRAT SREDSTAVA?

6. NEPRIMJENA SOCIJALNE CIJENE

SOCIJALNA CIJENA – uvedena kao gotovo univerzalna kategorije (60% od pune cijene); Zakon o vodama iz 2009.

TKO JE KVALIFICIRAN – odlučuju JLS

JLS osiguravaju i subvencije

VIJEĆE tolerira i međusubvencioniranje na teret sredstava cijene vodne usluge jer postoji jedna dovoljno široka odredba u Uredbi

MEĐUSUBVENCIONIRANJE

- SUBVENCIONIRANJE UNUTAR CIJENE OD JEDNE KATEGORIJE KORISNIKA PREMA DRUGOJ -

POSLOVNI KORISNICI – KUĆANSTVA - 43% više cijene kod poslovnih korisnika u prosjeku

- UJEDNAČAVANJE LINERARNE TARIFE
- UVOĐENJE BLOK TARIFE (5, 10, 20 m³ i dalje)

VODOOPSKRBA – ODVODNJU I PROČIŠĆAVANJE

Skupni troškovi, dio na vodoopskrbu (94%), dio na odvodnju (55%) , dio na pročišćavanje (45% od odvodnje)

NESOCIJALNI KORISNICI – SOCIJALNE - tolerira se do određene mjere

KONTINENT – OTOKE – pokušaji da se Državni proračun supstituira međusubvencioniranjem

7. OBUSTAVA ISPORUKE ZBOG NEPLAĆANJA RAČUNA

Zakon o zaštiti potrošača iz 2014- pravo pružatelja javne usluge da obustavi uslugu (čl. 27.)

Zakon o obveznim odnosima iz 2005.

- ✓ **Načelo jednake vrijednosti činidaba (čl.7.)**
- ✓ **Zabrana prouzročenja štete (čl.8.)**
- ✓ **Dužnost ispunjenja obveze (čl. 9.)**
- ✓ **Pravilo istodobnog ispunjenja (čl. 358)** „nijedna strana nije dužna ispuniti svoju obvezu ako druga strana ne ispuni ili nije spremna istodobno ispuniti svoju obvezu“

ZAKON O VODAMA iz 2009. (na snazi od 1. siječnja 2010.)

Ograničenja ili obustave isporuke vodnih usluga (čl. 216.)

„Isporučitelj vodne usluge može iz opravdanih razloga, sukladno općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga, ograničiti, odnosno obustaviti korisnicima isporuku vodnih usluga.“

OPĆA REAKCIJA SUDOVA

- ✓ ne priznaju isporučitelju pravo da ne ispuni svoju obvezu ako druga strana ne ispuni ili nije spremna istodobno ispuniti svoju obvezu (čl. 358. ZOO)
- ✓ ne priznaju isporučitelju pravo da obustavi isporuku iz opravdanih razloga (čl. 26. ZZP i čl. 216. ZOV)
- ✓ općenito zauzimaju stav – zabranjuju obustavu isporuke a svoj dug naplatite u ovršnom postupku (to je protivno i ZOO, ZZP i ZOV-u)

ŠTO PREOSTAJE ISPORUČITELJIMA VODNIH USLUGA?

A. Primijeniti računovodstveno pravilo o „vrijednosnom usklađivanju kratkotrajne imovine u visini 5% ukupnog prihoda ostvarenog obavljanjem djelatnosti vodnih usluga“ što znači

- ✓ otpisati dug neplatiši
- ✓ troškove isporuke vode neplatišama (ako su unutar 5% ukupnih prihoda isporučitelja) podmiri **na teret drugih korisnika vodne usluge**

B. Ako neplaćanje poraste iznad 5% ukupnih prihoda – **POVEĆATI CIJENU VODNE USLUGE** (jer prema EU Okvirnoj direktivi o vodama i Zakonu o vodama - isporučitelj mora pokriti pun trošak vodnih usluga iz cijene vode!) - i trošak isporuke vode svim neplatišama **prevaliti na teret drugih korisnika vodne usluge**

NACRT ZAKONA O VODNIM USLUGAMA

- POTROŠAČKI ORIJENTIRAN -

MEĐUKOMUNALNE USLUGE

OBJEDINJAVANJE ISPORUČITELJA (jedan isporučitelj na uslužnom području; od 190 na cca 38)

PRAVNI OKVIR – da se u monopolističkom okruženju zaštiti javni interes od potencijalno loše kvalitete vodne usluge i više cijene od one koja je realno potrebna (**PRIUŠTIVOST CIJENE POTROŠAČIMA**)

JAVNA RASPRAVA

- za Odluku o cijeni vodnih usluga
- za Opće uvjete isporuke vodnih usluga

OBUSTAVA ISPORUKE

- samo ako je primijenjen ZZP i ako je osigurana minimalna količina vode (20 lit/čl. kućanstva), mobilnom isporukom ili isporukom na javnoj slavini

POVJERENSTVO ZA REKLAMACIJE S ČLANOM UDRUGE POTROŠAČA (obveza iz ZZP)

- predlaže se kao uvjet licenciranja isporučitelja